

„Bálint módszer a tanügyben”

Butyka Enikő-Éva

*pszichológus, pszichodráma terapeuta, kiképző, szupervízor
neveléslélektan szupervízor*

A Bálint módszer a pedagógusok posztgraduális, folytonos képzéséhez járulhat hozzá:

- a csapatszellem fejlesztése (a felmerült problémák közös átgondolása) által
- lelki erőforrások aktivizálása (interakciók) révén
- az asszertív készségrendszer fejlesztésével
- az aktív meghallgatási készség szintjének növelése és a hatékonyabb kommunikáció révén
- a személyes felvállalás által
- a „kiégés” megelőzésére
- a személyközi kapcsolatok érettebbé tétele (felelősség felvállalása által)
- a csoportmunka kreatív energiáinak felszabadítása által

Önsegítő csoportként, kollegiális intervizióként, a hangsúly a mindennapos pedagógiai gyakorlat eseteinek megbeszélése

központban: akit nevelünk

- oktatóknak szánt kollegiális intervizió, folyamatosan működő esetmegbeszélő ülések:
- a munkát a csoporttagok szakmai szerepeire-feladataira fókuszolja
- a tanügyben, hasznos lehet mindennapjaink problémáira amelyekkel segítőként konfrontálódunk: ennek a csapatnak a munkájában kölcsönös segítséget tapasztalhatunk meg (5)
- **Ki vezethet** Bálint-csoportot?: az ülések működését és rendszeres vezetését egy **képzett pszichológus** biztosítja
- **Mi képezhet témát?**: bármely nevelési probléma (konfliktus), melyet megosztunk, átdolgozunk, újraépítünk a csoporttagok segítségével
- **Ki vehet részt?** Célcsoportunk a segítő foglalkozásúak: pszichológusok, nevelési tanácsadók, tanárok, tanítók, óvónők, pedagógusok

CÉLKITŰZÉSEK

A Bálint-munka pedagógiai áttételben:

- a nevelési problémákat nem „medikalizálni” szeretné, hanem: rendszeres szakmai kapcsolat kiépítése által **gazdagítani a pedagógiai eszköztárat**
- ...”a *pedagógia kapcsolati hatásszintjeinek tudatos felhasználására törekszik*” (5)
- **cél:** az ülések által elősegíteni egyes magatartászavarok okainak megértését, (esetenként, a normatív válságot megérteni)
- a szakmai segítségnyújtás változatait körvonalazni
- felszínre hozni nem tudatos folyamatok jelentését
- közvetlen cél: a problémás nevelési esetnek, viselkedése okainak feltárása
- a tanár-diák kapcsolat indulatáttételi erőinek tisztázása, a diák érzelmvilágának “affektív megértése”
- felerősített csoporthatásban: visszatükrözés
- közvetett cél: a visszatükrözött képből a pedagógus nevelési tapasztalatokat meríthet (megérti saját indulatát, önmagában észlelheti a gyermek rejtett indulatát)
- a tanár, a kapcsolatot mutatja be / a kollegák : érzik, átélik, felerősítik, visszatükrözik, tudatosítják az attitűdjeit is (pld.: megérthetik, hogy az agresszíven viselkedő diák ily módon védekezik féltelmei ellen; az otthoni környezetéről szenvtelenül beszélő így védi sebezhetőségét)
- a csapatmunka hatékonyságának megtapasztalása (kölcsonös bizalmi légkörben)

AZ ÜLÉSEK TÁRGYA

- probléma, nevelési konfliktus
- a pedagógus és tanítványa közti *zavar*
- konkrét, megosztható történet (melybe a a beszámoló „ beavatja” a csoportot)
- új elem: egy szakmai tapasztalat megbeszélése (e módszer által) hozzájárulhat a pedagógus azon képességének fejlesztéséhez, hogy áttérjen a logikai-rationális megközelítésről a diák magatartása „érzelmi nyelvezetének ” megértésére
- a *segítő kapcsolat* célja: a diák viselkedészavarának „megoldásában” (az okok feltárása által), a gyermek reszocializációjában segítsen
- nem önismereti (autocentrikus) csoportmunka:nem a tagok érzelmi élményei állnak előtérben, hanem a diákéi (a csoporttagok emocionális élményei az eset szubjektumával kapcsolatosak)
- nem terápia, hanem: *nevelői* kapcsolat, *segítő hatásokkal* (rendszeresség és a kapcsolat belső érzelmi erői által)

2016., Kolozsvár